

Ogólnopolska konferencja naukowa „Czytelnicy - zasoby informacji i wiedzy. Tradycja i przemiany w czasach kultury cyfrowej i Internetu” (Lublin 6-7 października 2016 r.) - sprawozdanie

Barbara Krasieńska, Piotr Milc

Biblioteka Główna Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie

Zagadnienia tradycji i przemian w czasach kultury cyfrowej i Internetu, mające miejsce w przestrzeni bibliotecznej zostały poruszone na ogólnopolskiej konferencji naukowej w Lublinie pn. „Czytelnicy - zasoby informacji i wiedzy. Tradycja i przemiany w czasach kultury cyfrowej i Internetu” (6–7 października 2016 r.). Gospodarzami byli: Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa oraz Biblioteka Główna Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Organizatorzy, mając świadomość rozległości problematyki badawczej, zaprosili do podjęcia teoretycznej refleksji badaczy z obszaru bibliologii i informatologii oraz przedstawicieli innych dyscyplin, w tym medioznawców, literaturoznawców, socjologów, antropologów, historyków, archiwistów, humanistów cyfrowych, licząc jednocześnie na to, że wielość perspektyw i źródeł pozwoli uzyskać bogaty obraz poruszanej tematyki. Do dyskursu zaproszeni zostali także praktycy: bibliotekarze, pracownicy ośrodków informacji, wydawcy, a także przedstawiciele firm z obszaru szeroko pojmowanych nowych technologii związanych z książką, informacją i kulturą.

Na konferencji dokonano przeglądu aktualnego stanu badań naukowych, a także zaprezentowano rozwiązania praktyczne sytuujące się w następujących obszarach tematycznych: czytelnicy; praktyki czytania i użytkowania piśmiennictwa (w ujęciu historycznym); czytelnictwo współcześnie - sfera cyfrowa w kulturze czytelniczej; nowe przestrzenie i praktyki komunikacyjne; narzędzia i technologie; wydawcy; użytkownicy bibliotek i informacji w dobie kultury multimedialnej; nowe technologie i kanały komunikacyjne w budowaniu relacji bibliotek z użytkownikami, a także w promocji wiedzy, czytelnictwa i usług bibliotecznych; biblioteki, archiwa, muzea - tradycja i kontynuacje w epoce digitalnej; przemiany form dystrybucji i obiegu kultury: biblioteki cyfrowe, repozytoria naukowe, katalogi i bibliograficzne bazy danych; e-media i ich rola w społeczeństwie informacyjnym oraz gospodarce opartej na wiedzy. Przedstawione zostały zagadnienia ze sfery działań i projektów dla informacji kulturalnej, edukacji i kształtowania kompetencji cyfrowych, budowa i wykorzystanie otwartych zasobów naukowych i edukacyjnych, digitalizacja i wizualizacja zasobów informacji i wiedzy, serwisy społecznościowe, blogi, dziennikarstwo obywatelskie jako formy

1 | *Ogólnopolska konferencja naukowa „Czytelnicy – zasoby informacji i wiedzy. Tradycja i przemiany w czasach kultury cyfrowej i Internetu” (Lublin 6-7 października 2016 r.) - sprawozdanie, Barbara Krasieńska, Piotr Milc, Biblioteka Główna Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie*

dzielenia się wiedzą, słowo, obraz, dźwięk, animacja - mediateki, centra informacji, ich zbiory i funkcje w dobie kultury multimedialnej. Poruszane były także problemy metodologiczne badań bibliologii i informatologii - metody, źródła, narzędzia oraz nowe doświadczenia badawcze z uwzględnieniem inspiracji z innych nauk i humanistyki cyfrowej.

W dwudniowych obradach wzięło udział blisko 60 uczestników, którzy wygłosili 30 referatów. Obrady podzielono na siedem sekcji: rekonesans badawczy, kultura czytelnicza, zasoby informacji i wiedzy, czytelnik/użytkownik. Drugi dzień konferencji poświęcony był zagadnieniom obszarów komunikacji, dystrybucji i obiegowi kultury oraz bibliotece w nowej odświeżeniu.

Kraków reprezentowało kilka ośrodków akademickich: Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Ekonomiczny, oraz przedstawiciele Uniwersytetu Pedagogicznego - bibliotekarze z Biblioteki Głównej oraz z Biblioteki Instytutu Neofilologii - Sekcji Angielskiej.

Pierwszego dnia konferencji w I sesji pn. „Rekonesans badawczy” znalazły się następujące referaty:
Metody badania użyteczności internetowych serwisów bibliotecznych na przykładzie bibliotek uniwersyteckich (profesor dr hab. Zbigniew Osiński);
Bibliologia w cyberprzestrzeni. Czego o bibliologii może dowiedzieć się z sieci użytkownik tzw. widzialnego Internetu? (dr Mikołaj Ochmański);
„Przetarg na idee” - obraz katalogów rzeczowych na łamach polskich czasopism bibliotekarskich w okresie stalinowskim (dr Agnieszka Łuszczyk);
Czytelnictwo i czytanie w epoce cyfrowej. Rekonesans badawczy (dr hab. Anna Dymmel);
Ewolucja kultury książki (dr Sebastian Dawid Kotuła).

W sesji II pn. „Kultura czytelnicza” wysłuchać można było następujących wystąpień:
Co czytały pobożne lubelskie Żydówki? Analiza wybranych tekstów kultury (dr Agata Rybińska);
Między publikacją a czytaniem. Z problemów dostępności „Kultury” paryskiej w bibliotekach PRL (mgr Stanisława Wojnarowicz);
Blogi bibliotek pedagogicznych i szkolnych narzędziem kształtowania kultury czytelniczej dzieci i młodzieży. Przegląd inicjatyw (dr Bogumiła Celer);
Program Book-Club-to-Go jako przykład usługi bibliotecznej dla klubów książki w Monterey County (dr Beata Cessak-Obydzińska);
Fenomen Dyskusyjnych Klubów Książki w dobie kultury multimedialnej na przykładzie działalności lubelskich Dyskusyjnych Klubów Książki (mgr Joanna Chapska).

W sesji III pn. „Zasoby informacji” i wiedzy zaprezentowano następujące referaty:
Klasyfikacje, kontrola autorytatywna i linked data (dr Jolanta Hys);
Komunikacja: informacje - usługi - relacje (mgr Anna Białanowicz-Biernat);

System Informacji Naukowej Politechniki Poznańskiej jako przykład współpracy między jednostkami naukowymi (mgr Karolina Popławska, mgr Jakub Bajer, dr inż. Michał Kozak, dr inż. Marcin Szymczak, mgr inż. Marcin Werla).

W sesji IV pn. „Czytelnik/Użytkownik” przedstawiono referaty:

Student jako użytkownik biblioteki akademickiej i jego potrzeby informacyjne - omówienie badań przeprowadzonych w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego (mgr Agnieszka Goszczyńska, mgr Justyna Jerzyk-Wojtecka);

Odbiorcy wiedzy o Lubelszczyźnie, jej zasoby i popularyzacja w działalności informacyjnej Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie (historia – współczesność - prognozy) (dr Agnieszka Prymak-Sawic);

Czytelnik w CBG PTTK w Krakowie, czyli kim jest czytelnik i z jakich usług korzysta czytelnik-klient Centralnej Biblioteki Górskiej PTTK w Krakowie. Analiza wyników ankiety (dr Beata Przewoźnik).

Drugiego dnia konferencji w sesji V pn. „Obszary komunikacji” znalazły się wystąpienia:

Nowe kanały komunikacji w procesie budowania relacji biblioteki z użytkownikiem. Na przykładzie biblioteki CWINT Politechniki Wrocławskiej (mgr Dariusz Kardela);

Rola biblioteki akademickiej w kształtowaniu kultury cyfrowej czytelników na przykładzie Biblioteki Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie (mgr Barbara Krasieńska, mgr Piotr Milc);

Dostęp do informacji o zasobach w bibliotekach ekonomicznych szkół wyższych w Polsce (mgr Danuta Domalewska);

Darmowa wiedza w Internecie (studium przypadku) (mgr Natalia Wilczek).

Podczas sesji VI dyskutowano nad następującymi zagadnieniami:

Udostępnianie źródeł oraz działalność edukacyjna w zakresie poszukiwań genealogicznych i tworzenia archiwów rodzinnych - doświadczenia Archiwum Państwowego w Lublinie (mgr Agnieszka Konstankiewicz);

Wpływ masowej digitalizacji na formy udostępniania materiałów archiwalnych w archiwach państwowych (mgr Marcin Buczek);

Pracownik informacji naukowej w XXI wieku - wiedza, umiejętności, cechy osobowości (mgr Maria Michalska);

Blogi komunikacji naukowej polskich historyków i archeologów (mgr Aleksandra Gębarowska).

W ostatniej VII sesji pn. „Biblioteka w nowej odświeżeniu” zaprezentowano referaty:

Kwerenda biblioteczna - relikty przeszłości w nowej odświeżeniu (mgr Ewa Hadrian);

Nowe przestrzenie świata książki (mgr Renata Ciesielska-Kruczek);

Rozwój kultury organizacyjnej, uwarunkowania działalności we współczesnej przestrzeni realnej i wirtualnej. Doświadczenia CINIBA - Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickie w Katowicach (mgr Małgorzata Waga, mgr inż. Andrzej Koziara);

Nauka za jednym kliknięciem - cyfrowa wypożyczalnia międzybiblioteczna publikacji naukowych ACADEMICA (mgr Karol Baniak);

Księgozbiór Centrum Informacji i Dokumentacji Europejskiej źródłem informacji i promocji wiedzy o Unii Europejskiej w dobie kultury multimedialnej, na przykładzie ośrodka szczecińskiego (mgr Elżbieta Tomczyńska);

Zbiory kartograficzne Biblioteki Głównej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie współczesna dostępność i wykorzystanie (mgr Anna Bogowska).

Oprócz pracy naukowej, znalazł się również czas na odkrywanie tajemnic Lublina. Po zakończeniu obrad pierwszego dnia uczestnicy zwiedzili Zamek w Lublinie - jeden z najbardziej charakterystycznych obiektów zabytkowych tego miasta, związany z wieloma postaciami, które miały wpływ na historię Polski. Nieistniejący już dziś zamek wybudował Kazimierz Wielki, a zachowany jego najstarszy fragment - Donżon - pochodzi z XIII w. i jest cennym zabytkiem sztuki romańskiej w Polsce. Jak podają źródła, na zamku często przebywali polscy królowie, podróżujący pomiędzy Krakowem a Wilnem, zaś szczególnie upodobali go sobie Jagiellonowie. Dzięki fundacji króla Władysława Jagiełły do dziś można oglądać wspaniałe bizantyńsko-ruskie freski, które zdobią gotycką Kaplicę Trójcy Świętej. Z zamkiem związana jest także postać Jana Długosza, królewskiego kronikarza, który tam właśnie zajmował się wychowywaniem synów Kazimierza Jagiellończyka [1].

Podczas drugiego dnia konferencji zwiedzano Bibliotekę Główną UMCS. Uczestnicy, w większości bibliotekarze - praktycy mogli poznać i skonfrontować własne doświadczenia z pracą kolegów z Lublina.

Przypisy:

[1] *Szlaki Lublina* [online], 2013 [dostęp: 2016-11-24]. Dostępny w World Wide Web:

http://lublin.eu/gfx/lublin/userfiles/_public/turystyka/materialy_do_pobrania/szlaki_lublina.pdf.

Zdj. 1. Obrady konferencji. Fot. A. Omes.

Zdj. 2. Referat przedstawicieli Biblioteki Głównej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie - mgr B. Krasieńskiej i mgr P. Milca. Fot. A. Omes.

Zdj. 3. Referat przedstawicielki Biblioteki Instytutu Neofilologii Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie - mgr R. Ciesielskiej-Kruczek. Fot. A. Omes.

Zdj. 4. Uczestnicy konferencji podczas zwiedzania Zamku w Lublinie. Fot. A. Omes.

Zdj. 5. Uczestnicy konferencji przed Zamkiem w Lublinie. Fot. A. Omes.